

A Legfelsőbb Bíróság a Lantainé dr.Palotás Ildikó ügyvéd által képviselt F. Marketing Tanácsadó és Szolgáltató Bt. felperesnek a dr.Horváth István ügyvéd ... által képviselt I. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. alperes ellen társasági határozat felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróság előtt 36.G.41.179/2009. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.175/2010/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett számú határozattal szemben a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

i t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.175/2010/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 (Tizenötezer) Ft ÁFÁ-t is magában foglaló felülvizsgálati perköltséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az alperes az 1991. december 18-án kelt társasági szerződéssel jött létre, 2007. augusztus 7-e óta a gazdasági társaságról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) szabályai szerint működik. Az alperes ügyvezetője Ó. Sz., akit 2008. május 7-én választottak meg e tisztségre, egy évi időtartamra. Az ügyvezető változást 2008. május 21-én a cégbíróság a cégjegyzékbe bejegyezte. A felperes 2008. június 2-án nyújtotta be keresetét a Fővárosi Bírósághoz az ügyvezető megválasztását kimondó és további határozatok hatályon kívül helyezése iránt. E perben a határozatok végrehajtásának a felfüggesztésére nem került sor. A per a 2009. szeptember 1-jén elsőfokon jogerőre emelkedett 11.G.40.845/2008/12. sorszám alatti ítélettel zárult, amellyel a bíróság a keresetben támadott taggyűlési határozatokat hatályon kívül helyezte.

Az Ó. Sz. ügyvezető által megküldött taggyűlési meghívók alapján az alperes 2008. július 22-én megismételt taggyűlést tartott. A taggyűlés napirendje szerint a társaság 1. számú határozatában elhatározta törzstőkéjének a felemelését. A 2. számú határozatban úgy döntöttek, hogy a törzstőke felemelésére készpénz befizetésével kerüljön sor, amelynek következtében az addig 8.100.000 Ft-os törzstőke 14.100.000 Ft-ra emelkedik. A megismételt taggyűlésen valamennyi tag megjelent és a felperes ellenszavazatával hozták szótöbbséggel a döntésüket.

Az említett taggyűlést követően az ügyvezető ismételten taggyűlést hívott össze. A 2008. augusztus 19-én tartott megismételt taggyűlésen valamennyi tag megjelent és három határozat meghozatalára került sor. Az 1. számú határozatban rögzítették, hogy a társaság tőkéjét 14.100.000 Ft-ra felemelte, a 2. számú határozat részletezte, hogy R. E., K. I. és Ó. Sz tagok milyen mértékű készpénzzel járulnak hozzá a tőkeemeléshez. A 3. számú határozatban elhatározták a fentiek szerinti tartalmú társasági szerződésmódosítást. A határozatok meghozatalára szintén szótöbbséggel került sor, az első két határozat meghozatala alkalmával a felperes tartózkodott, a harmadik határozat kérdésében való döntéskor „nem” szavazatot adott le.

A 2008. július 22-i taggyűlésről készült jegyzőkönyv szerint a jegyzőkönyv tartalmazza a jelenlévő alperesi tagokat megillető szavazati jog mértékét, valamint határozatonként az egyes kérdésben a tagok által leadott szavazati jog nagyságát is. A 2008. augusztus 19-i taggyűlési jegyzőkönyv szintén feltünteti az egyes tagokat megillető szavazati jog mértékét, azokat megismételt taggyűlési határozatonként is. E jegyzőkönyvnek a végén azonban szerepel egy olyan bejegyzés, hogy „dr.Sz.-N. P. kérte jegyzőkönyvbe venni, hogy sem a július 22-i, sem pedig a jelen taggyűlésen az ügyvezető nem ismertette, hogy melyik tagnak hány szavazata van”.

A felperes 2008. augusztus 12-én érkezett keresetlevelében azt kérte a bíróságtól, hogy a 2008. július 22-én meghozott 1. és 2. számú határozatok felülvizsgálatának eredményeképpen a határozatokat helyezze hatályon kívül. A 2009. augusztus 29-én érkezett beadványában pedig keresetét kiterjesztette a 2008. augusztus 19-én megtartott taggyűlésen hozott határozatok hatályon kívül helyezésére is.

A felperes a határozatokat két okból támadta. Elsősorban arra hivatkozott, hogy a taggyűléseket Ó. Sz. nem volt jogosult összehívni, tekintettel arra, hogy az őt megválasztó társasági határozat felülvizsgálata iránt per indult, majd utóbb a határozatot a bíróság hatályon kívül is helyezte. A Gt. 143. § (1) bekezdésébe ütköző módon került tehát sor a júliusi és augusztusi taggyűlések összehívására is. Ezek mellett a határozatok sértik a

Gt. 146. § (1) bekezdését is, miután a jegyzőkönyvből nem tűnik ki az egyes tagokat megillető szavazati jog mértéke, tehát az, hogy milyen szavazati arányoknak megfelelően került sor a sérelmezett határozatok meghozatalára. A becsatolt jegyzőkönyvek nem vitásan feltüntetik a szavazati jog mértékét, ennek feltüntetésére azonban utólag került sor, ahogy azt a 2008. augusztus 19-i jegyzőkönyvben foglaltak szerint kifogásolta is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsősorban arra hivatkozott, hogy a taggyűlések összehívásakor arra az alperes megválasztott és a cégjegyzékbe bejegyzett ügyvezetője útján került sor, az tehát nem tekinthető szabálytalanul összehívottnak. A jegyzőkönyv tartalmával kapcsolatban utalt egyrészt arra, hogy a jegyzőkönyv tartalmazza a felperes által hiányolt adatokat. Másrészt, amennyiben az hiányos is lenne, az nem érinti a meghozott határozatok jogszerűségét, ha azok meghozatalára a jogszabályban illetőleg a társasági szerződésben meghatározott mértékű szavazatokkal került sor.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a taggyűlések összehívására a Gt. 143. § (1) bekezdésében írtak szerint került sor. A taggyűlések összehívásakor Ó. Sz. a társaság ügyvezetője volt, az ő megválasztását támadó kereset alapján a határozat felfüggesztésre nem került. A megválasztását kimondó határozat hatályon kívül helyezése is akkor történt, amikor a jelzett taggyűlések már összehívásra illetőleg megtartásra kerültek.

A taggyűlési jegyzőkönyv tartalmával kapcsolatban az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a jegyzőkönyvek tartalmazzák a felperes által hiányolt adatokat is, ennek ellenkezőjét a felperes nem tudta bizonyítani. Másrészt nem kérhető megalapozottan a taggyűlési határozat felülvizsgálata abból az okból, hogy a taggyűlés történéseit rögzítő jegyzőkönyv hiányos. A jegyzőkönyv csupán technikai eszköz, amelynek az a funkciója, hogy a társaság legfőbb szerve ülésén végbement fontosabb eseményeket, tényeket rögzítse, ennek révén megkönnyítse a jogviták eldöntését. Ez azonban a határozatok érvényességét nem befolyásolja. Az elsőfokú bíróság hivatkozott több ítéletábrái határozatra, valamint a Bírósági Határozatok tárában közzétett eseti döntésekre.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - lényegében azonos indokok alapján - helybenhagyta. Kifejtette, hogy Ó. Sz. a taggyűlések összehívásának időpontjában az alperes ügyvezetője volt. Az őt megválasztó határozat utóbbi hatályon kívül helyezése az eljárását nem teszi jogszabálysértővé. A második kérdés körében kifejtette, hogy a taggyűlési jegyzőkönyv a Gt. által előírt tartalommal szerkesztett olyan okirat, amely a döntések meghozatalát tanúsítja, de a

taggyűlési jegyzőkönyvre vonatkozó alaki és tartalmi szabályok megsértésének önmagában a meghozott határozatok érvényességére is kiható jogkövetkezménye nincs.

A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a 2008. július 22-én meghozott 1. és 2. számú valamint a 2008. augusztus 19-én született 1., 2. és 3. számú taggyűlési határozatokat helyezze hatályon kívül. A felülvizsgálati kérelemben foglaltak szerint a jogerős ítélet sérti a Gt. 146. § (1) bekezdését, a 7. § (1) bekezdését és a Gt. 9. § (2) bekezdésén keresztül a Ptk. 217. § (1) bekezdését, valamint 218. § (1) bekezdésének rendelkezéseit is. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy Ó. Sz. a taggyűlések összehívására nem volt jogosult.

A felperes hivatkozott arra, hogy a jogerős határozat ellentétes a korábbi bírósági gyakorlattal. A Fővárosi Bíróság 11.G.40.855/2008/14. számú, elsőfokon jogerőre emelkedett ítéletében kimondta, hogy a Gt. 146. § (1) bekezdése minimális tartalmi elemként sorolja fel a taggyűlés helyének, idejének, a jelenlévőknek és az általuk képviselt szavazati jog mértékének jegyzőkönyvi feltüntetését. Ennek indoka, hogy ezen adatok hiányában magából a taggyűlési jegyzőkönyvből nem lehet megállapítani a meghozott határozatokat. A Gt. 9. §-a szerint alkalmazandó Ptk. 217. §-a és 218. §-a értelmében ezek olyan jogszabály által előírt írásbeli alakra vonatkozó követelmények, amelyekről eltekinteni nem lehet és ezeknek a szabályoknak a megsértése a határozatoknak az érvénytelenségét vonja maga után. Ennek oka az, hogy a Gt. 7. § (1) bekezdése egyértelműen írásbeli alakot rendel a határozatok meghozatalára és a Gt. 146. § (1) bekezdése az, amely az írásbeli alak lényeges tartalmát meghatározza. Jogszabálysértő az a határozat, amelyik az alakiságoknak a megsértésével született. Jogszabálysértő a jogerős ítélet azért is, mert az azt mondja ki, hogy a taggyűlési jegyzőkönyvnek nem kell kötelezően tartalmaznia a Gt. 146. § (1) bekezdésében írt elemeket.

A felperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint helytálló a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy a taggyűlési határozat végrehajtása felfüggesztésének hiányában a támadott határozatot mindaddig érvényesnek kell tekinteni, amíg azt jogerős ítélet hatályon kívül nem helyezi. Előadta, hogy a társasági határozatot még az a tény sem tenné érvénytelenné, ha az egyes tagokat megillető szavazati jogok mértékét a taggyűlési jegyzőkönyv nem tartalmazná, amelyet egyébként változatlanul vitat. Hivatkozott a Fővárosi Ítélet tábla 14.Gf.40.424/2009/4. szám alatti ítéletére, valamint a Fővárosi

Bíróság 35.G.41.176/2009. számú határozatára, amelyben az eljáró bíróságok ugyanazt az álláspontot fejtették ki mint a támadott jogerős ítélet.

A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy az nem jogszabálysértő.

A Gt. 45. § (1) bekezdése értelmében a gazdasági társaság bármely tagja kérheti a társaság szervei által hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát arra hivatkozással, hogy a határozat e törvény vagy más jogszabály rendelkezéseibe illetve a társasági szerződésbe ütközik. Az (5) bekezdés rendelkezése szerint a keresetindításnak a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, de a bíróság a határozat végrehajtását felfüggesztheti. Ha a határozat jogsértő azt a bíróság a Gt. 46. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezi.

A Gt. 45. § (1) bekezdése alapján egyértelmű az a jogalkotói szándék, hogy a keresettel megtámadott társasági határozat végrehajtását, vagyis a határozatnak megfelelő működést nem kívánta gátolni azzal, hogy a perindításnak halasztó hatályt biztosít. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés azt mondja ki, hogy a végrehajtás nem halasztó hatályú, a határozat tehát kifejti a kívánt hatást, kivéve, ha azt a bíróság felfüggeszti. A felfüggesztés időtartamától a határozat szerint nem lehet eljárni azt tehát átmenetileg úgy kell tekinteni, mintha meg sem hozták volna. Ez az állapot mindaddig tart, amíg a bíróság jogerősen nem dönt abban a kérdésben, hogy a határozat sért-e jogszabályi rendelkezéseket, vagy a társaság létesítő okiratának valamely előírását. Mindebből következik, ha olyan ügyvezető hív össze legfőbb szervi ülést, amelynek megválasztását keresettel támadják, mindaddig ügyvezetői jogkörében eljárhat, amíg a bíróság az őt megválasztó határozatot hatályon kívül nem helyezi. A hatályon kívül helyezésnek azonban nincs visszaható hatálya vagyis a hatályon kívül helyezés nem a határozat meghozatalának az időpontjára következik be, hanem az ítélet jogerőre emelkedésével. Eddig az időpontig tehát a határozat jogi hatállyal bír.

Nem tévedtek ezért az ügyben eljáró bíróságok amikor arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az Ó. Sz. ügyvezető által összehívott taggyűlés szabályszerű volt és ott megfelelő határozatokat lehetett hozni.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint nem ütközik jogszabályba az alperesnek a határozata annál a felperes által hivatkozott oknál fogva sem, hogy a jegyzőkönyv nem tartalmazta az egyes tagokat megillető szavazati jog mértékét. Nem vitásan a Gt. 146. § (1)

bekezdése úgy rendelkezik, hogy a jegyzőkönyvnek tartalmazni kell a taggyűlés helyét és idejét, a jelenlévőket és az általuk képviselt szavazati jog mértékét, továbbá a taggyűlésen lezajlott fontosabb eseményeket, nyilatkozatokat és a határozatokat, az azokra leadott szavazatok és ellenszavazatok számát, illetve a szavazástól tartózkodókat, vagy az abban részt nem vevőket. A Gt. 146. § (1) bekezdése tehát azt írja elő, hogy a jegyzőkönyvben milyen eseményeknek, adatoknak kell szerepelnie, de arra nézve nem rendelkezik, hogy e kellékek megléte a meghozott határozatok érvényességének feltétele. A jegyzőkönyv funkciója az, hogy a taggyűlésen történtek utóbb is rekonstruálhatóvá, ellenőrizhető váljanak. Arra vonatkozóan azonban nincs előírás, hogy a meghozott határozatok csak akkor érvényesek, ha az egyes tagok által képviselt szavazati jog mértékét is tartalmazzák. Ha tehát megállapítható, hogy adott kérdésben kik voltak azok a tagok akik „igen” és kik azok akik „nem” szavazatot adtak le vagy tartózkodtak, illetőleg nem voltak jelen a taggyűlésen, a határozat meghozatala vagy meg nem hozatala megállapítható. A tagok szavazati jogának a mértékét ugyanis tartalmazza a társasági szerződés valamint a tagjegyzék is, az a felperes előtt is ismert. A Gt. 146. § (1) bekezdése a jegyzőkönyv kellékeiről és nem a határozatnak az alaki vagy tartalmi követelményeiről rendelkezik. Azt pedig a felperes sem tette vitássá, hogy adott kérdésben ki szavazott „igen”-nel, vagy „nem”-mel, vagy ki volt az, aki tartózkodott, és e tagok milyen mértékű szavazati jogot képviseltek.

Nem helytálló ebben a körben a felperesnek a Ptk. 217. § és 218. §-ára történő hivatkozása sem. A írásbeli formát a tagok nem sértették meg, a jegyzőkönyv a határozatokat tartalmazza. A határozatokra vonatkozóan pedig a Ptk-nak az említett szabályait alkalmazni nem lehet. A társasági határozat nem szerződés, abban az esetben sem, ha az a társasági szerződést módosítja. Annak meghozatalára speciális, a Gt-ben szabályozott rendelkezések az irányadóak. A Ptk-ban írt érvénytelenségi szabályok ebben a körben nem alkalmazhatóak (BH 2001.182.).

A becsatolt jegyzőkönyvek egyébként azt támasztják alá, hogy az egyes kérdésekben való döntéshozatal során a tagokat megillető szavazati jog mértéke feltüntetésre került. Abban az esetben azonban, ha annak egyértelmű bizonyítása megtörtént volna, hogy a jegyzőkönyv ezeket az adatokat nem tartalmazza, az alperesnek a terhére ugyan megállapítható lett volna a Gt. 146. § (1) bekezdésének a megsértése, ez azonban – mint ahogy a fentiekben kifejtésre került – a társasági határozatnak nem érvényességi kelléke, az tehát a határozat érvényességére nem hatott volna ki.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogszabályoknak megfelelő jogerős határozatot a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés értelmében köteles az alperesnek a képviselétével felmerült költségét megfizetni.

Budapest, 2011. június 24.

*Dr.Török Judit sk. a tanács elnöke, Dr.Bodor Mária sk. előadó bíró,
Dr.Csóke Andrea sk. bíró*